Komitet Fizyki
Polskiej Akademii Nauk
ul. Koszykowa 75
00-662 Warszawa

Uchwała Zebrania Plenarnego Komitetu Fizyki Polskiej Akademii Nauk z dnia 8 października 2019 r. w sprawie punktacji czasopism.

Punktacja czasopism naukowych opublikowana na stronach MNiSW w dyscyplinie nauki fizyczne istotnie odbiega od propozycji przedstawionej przez Zespół Ekspertów. Różnica ta w znacznej części wynika z procedury uśredniania arytmetycznego punktacji przyznanej czasopismom przez poszczególne dyscypliny. Należy przypomnieć, że dyscypliny miały pełną dowolność wyboru czasopism dla swojej oceny, niezależnie od ich rzeczywistego ukierunkowania tematycznego. Ta nowatorska, ale jednocześnie ryzykowna i niesprawdzona wcześniej procedura, która nie uwzględniała wyróżnionej roli dyscypliny wiodącej, doprowadziła do nieuzasadnionego obniżenia punktacji wielu czasopism fizycznych.

Komitet Fizyki PAN, jako reprezentant środowiska nauk fizycznych w Polsce uważa, że w trybie pilnym należy dokonać korekty wspomnianej listy. Lista czasopism jest olbrzymia, np. w dyscyplinie nauki fizyczne wybrano ponad tysiąc czasopism, z kolei inżynieria biomedyczna zidentyfikowała ich prawie dziesięciokrotnie więcej! Nie ulega wątpliwości, że przynajmniej dla wiodących czasopism w danej dyscyplinie, przedstawiciele tej dyscypliny powinni mieć decydujący głos w przyznaniu dla nich punktacji.

W związku z tym Komitet Fizyki PAN uważa, że należy przywrócić proponowaną przez Zespół ocenę 140 pkt. dla czasopism Physical Review A i Physical Review E. Na obniżenie punktacji tych czasopism do 100 pkt miał wpływ też fakt zmiany numerów issn i eissn czasopisma Physical Review A, co spowodowało mylące oceniających powtórzenia na listach OPI oraz zafałszowało proces niedoskonałego uśrednienia.

Propozycja Komitetu Fizyki PAN jest jednak znacznie szersza, bo i skala błędnych ocen innych czasopism fizycznych jest bardzo duża. W dyscyplinie nauki fizyczne, a pewnie i w innych dyscyplinach, nietrudno jest określić czasopisma wiodące. Należy przy tym zwrócić uwagę na to aby nie faworyzować, czy też deprecjonować osiągnięć w poszczególnych działach fizyki. Wśród czasopism fizycznych, ważnych z punktu widzenia rozwoju fizyki, na pewno należy wymienić następujące:

Czasopisma wiodące w dyscyplinie – 200pkt: Nature Physics, Physical Review Letters, Physical Review X, Review of Modern Physics, Physics Reports; Reports on Progress in Physics, Nature Photonics, Optica, Nature Review Physics (istnieje od 2019 brak na liście).
Czasopisma bardzo ważne – 140pkt: wszystkie pozostałe czasopisma z serii Physical Review, z właśnie uruchomionym Physical Review Research włącznie (brak na liście), New Journal of Physics, Physics Letters B, Europ. Phys. Journal C, JHEP, Optics Express, Optics Letters, Comm. Math. Phys., Quantum, Chaos, Scipost Phys., Applied Physics Letters
Czasopisma ważne – 100pkt: seria Journal of Physics (IOP), EPL, Annalen der Physik, Communications Physics (nowe od 2019 z grupy Nature)

Taka lista powinna być, naszym zdaniem, uaktualniana corocznie. W powyższej liście są trzy nowe czasopisma, których brak na listach OPI, ale jakość wydawców (Nature, American Physical Society) i wymagania stawiane artykułom nie pozostawiają wątpliwości odnośnie ich wartości.

Ponadto, Komitet Fizyki PAN chciałby poprzeć inicjatywę Polskiego Towarzystwa Fizycznego (pismo w załączeniu) w sprawie podniesienia oceny punktowej polskim wiodącym czasopismom fizycznym będącym na listach Scopus/WebofKnowledge. Są to w szczególności następujace czasopisma: Acta Physica Polonica A (IF=0.545), Acta Physica Polonica B (IF=0.609), Open Systems and Information Dynamics (IF=1.231) i Reports on Mathematical Physics (IF=0.989). Ich obecna punktacja jest na poziomie 40 pkt., co prowadzi do niskiej liczby dobrych publikacji przysyłanych przez polskich autorów.

Proponujemy aby w trosce o rozwój polskich czasopism naukowych, podnieść punktację za wskazane powyżej czasopisma do poziomu 100 pkt. Zmiana ta spowodowałaby natychmiastowy przypływ bardzo dobrych prac do wskazanych czasopism, co doprowadziłoby do istotnej poprawy ich jakości i podniesienia ich międzynarodowego prestiżu. W przeciwnym przypadku grozi im dalsza stagnacja, czy też całkowity upadek.

Przewodniczący Komitetu Fizyki PAN

Prof. dr hab. Franciszek Krok